

تمرکز نیروهای نظامی بر وظایف ذاتی خود بود. در سال‌های اخیر قرارگاه‌های سازندگی جهت هدایت نیروهای نظامی، بدنه اصلی طرح‌های عمرانی و زیرساختی در کشور را تشکیل داده و امر توسعه در کشور را در انحصار خود داشته‌اند. این موضوع که البته با احتیاط بسیار زیادی از سوی رسانه‌ها مطرح می‌شود اما در بطن جامعه و حتی میان سرمایه‌گذاران مورد ن‌قدهای بسیاری است که اگر از سرمایه‌گذار دعوت می‌شود، تکلیف نیروهای نیابتی نظامی از پروژه‌های عمرانی و توسعه‌ای چیست؟

مسئله مهم مورد اشاره دیگر تقویت ارتباط با دنیا است که روحانی خواستار از سرگیری مذاکرات به ضرورت منافع ملی و امنیت ملی کشور شده که باید بدون توجه به رویکردهای گذشته دیگر کشورها و ایران باشد. یکی از انتقادات به سیاست‌های خار جی ایران در دهه‌های اخیر محدودسازی روابط ایران با کشورهای منطقه و گسترش تا چین و روسیه بوده است که همین مسئله مجوزی برای جنگ اسرائیل و آمریکا بوده است چراکه آنها تنهایی استراتژیک ایران را فرصت مناسبی برای دادن هزینه‌های سیاسی کمتر از پس این جنگ قلمداد کردند.

روحانی در بخش دیگری از پیشنهادات خود تلاش برای وارد کردن دانشمندان به کشور را مطرح می‌کند. اشاره او به خروج گسترده دانشجویان و نخبگان از کشور است که در سال‌های اخیر در ایران شتاب فراوانی گرفته است. هر چند که توقف خروج نخبگان از کشور به بهبود عمیق سیستم‌های جذب و پذیرش نخبگانی و تغییر در ساختارهای حقوق و دستمزد و ایجاد فضای کار مناسب نیاز دارد تا آنها را از خارج شدن از کشور منصرف کند. نکته مهم دیگر این است که دعوت از دانشمندان ایرانی خارج از کشور برای بازگشت، تا زمانی که ضمانت اجرایی برای قرار گرفتن در معرض اتهامات امنیتی وجود نداشته باشد یک بن‌بست است.

ایده‌های رئیس دولت‌های یازدهم و دوازدهم با توجه به رویکردهای در پیش گرفته شده از سوسی حاکمیت پس از جنگ دوازده‌روزه، از نظر عده‌ای فعالان سیاسی دور از انتظار و از نظر عده‌ای دیگر محقق‌شدنی به نظر می‌آید. به عقیده عده‌ای «استراتژی نوین ملی» نیازمند اصلاحات ساختاری گسترده است و در شرایط کنونی کشور بعید به نظر می‌رسد حال آنکه عده‌ای معتقدند با توجه به قدم‌های هر چند کُند برداشته شده، به صورت پلکانی و سلسله‌مراتبی باید به این سمت حرکت کرد، چراکه چاره‌ای غیر از این وجود ندارد. در همین رابطه روزنامه هم‌میهن گفت‌وگو‌هایی با غلامرضا جعفرزاده ایمن‌آبادی، نماینده عضو حزب اعتدال و توسعه و نماینده ادوار مجلس، حسن بیادی، فعال سیاسی اصولگرا و حسین نورانی‌نژاد، قائم‌مقام حزب اتحاد ملت و فعال سیاسی اصلاح‌طلب داشته است که در ادامه می‌خوانید.

بنابراین برای تقویت حاکمیت قانون حتماً قوه قضائیه مستقل می‌خواهند که می‌تواند فساد همه‌نهادهای غیرپاسخگو و خودخواه و خودرأی را بررسی کند و بازگو نماید چون در این حالت مردم در نظارت مشارکت جدی خواهند داشت البته این موارد قابل بحث و زمان زیادی را برای تحلیل نیاز دارد چراکه با در نظر گرفتن شرایط و ساختار فعلی و تغییر جدی آن حتماً چار چالش‌های عجیب و غریب خواهیم شد البته باید برای مسئولان تصمیم‌ساز و تصمیم‌گیر وجدان باشد که استقلال قضایی در عمل نیازمند اراده سیاسی بالادستی است که تاکنون وجود نداشته است.

کلاً عدم هماهنگی بین دستگاه‌ها، نهادهای موازی، و تصمیم‌گیری‌های متضاد در قوای سه‌گانه پیامدهایی جدی و مضر بر مسائل فرهنگی و اجتماعی و سیاسی دارد مانند اتلاف بودجه عمومی مثل

موازی کاری‌های بنیادها و سازمان‌های شبه‌دولتی و کاهش اعتماد سرمایه‌گذاران به دلیل نبود ثبات

در سیاست‌ها، و ضعف در خدمت‌رساندن به مردم مثل تعارض بین وزارتخانه‌ها و نهادهای غیررسمی

و توسعه ناآرزی‌ها.

❖ **بعضی از سیاستون تاکید دارند که برای توسعه و حفظ امنیت عمومی کل سازمان‌های اطلاعاتی باید با مدیریت یکپارچه و مردم‌پایه ایجاد شود. آیا چنین رویکردی را برای تقویت اتحاد ملی لازم می‌بینید؟ به نظر شما این موضوع چگونه محقق می‌شود؟**

استقرار سازمان‌های امنیتی و اطلاعاتی یکپارچه با رویکرد مردم‌پایه یک آرمان والا و یک ضرورت است چراکه معنی امنیت و اطلاعات مردم‌پایه یعنی وجود نظارت غیرمتمرکز شهروندان بر امنیت ملی، نه انحصار آن در دست نهادهای خاص با مدیریت‌های جزیره‌ای. فلذا این نوع ساختار برای اتحاد و انسجام ملی لازم و ضروری است و با استقرار آن کاهش سوءظن و شفافیت در عملکرد دستگاه‌های امنیتی و افزایش اعتماد عمومی و نیز پیشگیری از فساد و نظارت مردمی بر نهادهای امنیتی مانند سوت زدن و افشای تخلفات مالی را شاهد خواهیم بود. حالا این نظرات یک تئوری است و باید دید که چگونه محقق می‌شود ولی می‌توان پیشنهاد نمود که تشکیل نهادهای مستقل نظارتی می‌تواند متشکل از نمایندگان مجلس، قوه قضائیه و جامعه مدنی و احزاب باشد. در این راستا می‌توان قانون دسترسی به اطلاعات و امکان پیگیری شهروندان از عملکرد نهادهای امنیتی را پیشنهاد داد اگرچه برای تحقق این طرح هشدارهایی را باید داشته باشیم چون در عمل، نهادهای امنیتی و اطلاعاتی به‌خاطر ماهیت شغلی خود نوعاً حاضر به کنترل‌پذیری نیستند مگر با تحکم سیاست‌گردانان و حکمرانان و با فشار اجتماعی فراوان.

در نهایت باید اذعان داشت که این سخنان نظراتی ترکیبی از واقع‌بینی و آرمان‌گرایی است که برخی طرح‌ها مثل استراتژی ملی یا قوه قضائیه مستقل نیازمند تغییرات ساختاری هستند، اما دیگر نظرات مانند کانال خصوصی یا سازمان‌های امنیتی و اطلاعاتی یکپارچه مردم‌پایه در صورت اجرای شفاف می‌توانند به بهبود فضای سیاسی-اجتماعی کمک کنند. فلذا کلید موفقیت این نظرات بر مبنای تصمیم جدی رؤسای رده اول و پیگیری و فشار مردمی و با همراهی نخبگان است.

نه بی‌محابا. معیار اندازه‌گیری این اعتدال هم در ثمربخشی و ایجاد اعتماد و رضایت در جامعه است. همان‌قدر که عجله خطرناک است، تاخیر هم مضر است. بلاتشبیه، حکومت پهلوی هم به فکر اصلاح افتاد، اما دیر شده بود. مشکل پهلوی در عدم قاطعیت نبود، در دیر فهمیدن تحولات بود. اثربخشی اصلاح، تاریخ انقضا دارد. اگر به وقتش و به اندازه کافی نباشد، اثر نمی‌کند.

❖ **آقای روحانی در صحبت‌هایی میان مشاوران خود توضیح داد بعد از فاصله‌ای که غرب فکر می‌کرد بعد از سال ۱۴۰۱ بین مردم و حاکمیت به وجود آمد، و همچنین حمایت ایران از روسیه در جنگ اوکراین مسئله حمله به ایران پرتنگ شد. چقدر این تحلیل روحانی را در بروز جنگ میان ایران و اسرائیل درست می‌دانید؟**

هر دو عامل درست به نظر می‌رسند. اما این‌ها تنها علل موجود نیستند. اگر از خوی جنگ طلبی اسرائیل به‌عنوان ریشه اصلی تحولات پس‌ا اکتبر بگذریم که فرصت مناسبی برای ماجراجویی و گسترش تنش و ناآرامی در منطقه به این رژیم داد، سیاست‌های منطقه‌ای خودمان طی چند دهه گذشته، از دو عامل برشمرده شده توسط آقای روحانی مهم‌تر بوده‌اند. در واقع پیامد راهی که بر آن اصرار داشتیم حالا ما را در تنگنا قرار داده است. البته امروز وقت خوبی برای پرداختن به گذشته نیست به شرطی که دیگران هم قلب تاریخ نکنند و یا با توجه به نتایج امروز، بر تداوم راه گذشته اصرار نورزند. غیر از مباحث منطقه‌ای و دیپلماتیک، مسئله شکاف‌های داخلی هم حتماً مؤثر بوده که یکی از نمودهای آن جنبش اعتراضی ۱۴۰۱ است. در واقع نارضایی‌تراشی‌ها فرصت و جرأت تحرک بیشتر به دشمنان می‌دهد.

سه شنبه ۲۸ مرداد ۱۴۰۴
سال چهارم ـ شماره ۸۶۲
www.hammihanonline.ir



غلامعلی جعفرزاده‌ایمن‌آبادی عضو شورای مرکزی حزب اعتدال و توسعه:

باید گذشته را نقض و به‌دنبال راه‌هایی برای حفظ انسجام ملی باشیم

غلامعلی جعفرزاده‌ایمن‌آبادی، عضو شورای مرکزی حزب اعتدال و توسعه و نماینده ادوار مجلس در گفت‌وگو با هم‌میهن با اشاره به اینکه برای ایجاد انسجام ملی نیازمند اعتمادسازی هستیم می‌گوید مصداق این اعتمادسازی را می‌توان با راه‌اندازی کانال خصوصی و دستگاه قضایی مستقل یافت، چراکه در حال حاضر نه صداوسیما ی مستقل داریم و نه قوه قضائیه مستقل و رویکردهای اینها از مردم سلب اعتماد می‌کند.

❖ **آقای روحانی در صحبت‌های اخیر خود تاکید کردند که باید استراتژی ملی نوین طراحی کنیم، تحلیل‌تان درخصوص این استراتژی چیست و معیارهای استراتژی ملی نوین چه می‌تواند باشد؟**

با نظر ایشان کاملاً موافق هستم. از این بابت که شیوه کار باید به گونه‌ای باشد که گذشته را زیر سوال نبریم. چراکه تصمیماتی در مقاطع زمانی مختلف گرفته‌شده است که در آن مقطع زمانی درست بوده است. ما در ساختار اداره حکومت و کشور باید بازنگری کنیم. برای نمونه نکته‌ای که آقای روحانی اشاره کردند مبنی بر اینکه دستگاه‌های امنیتی باید از حوزه اقتصاد خارج شوند کاملاً درست است. دستگاه‌های امنیتی باید در همین زمینه فعالیت کنند، یا قوای نظامی به فکر امنیت کشور باشند نه به فکر تونل زدن و ایجاد راه‌آهن و زیرساخت‌های جاده‌ای. اداره کشور باید به ریل تخصص بازگردد و هر کسی کار خود را انجام دهد و هیچ‌کس نبایند از این حرف دلخور و ناراحت شوند. این کشور می‌تواند روی ریل حرکت کند اما دستورات باید اقتضائی باشد. در حال حاضر دشمن در کمین ما نشسته است و باید تاکتیک‌ها را عوض کنیم، استراتژی‌ها و تکنیک‌ها را تحکیم دهیم چراکه در غیر این صورت نمی‌شود همیشه گفت که برنده‌ایم. بنابراین در مجموع بدون اینکه گذشته را زیر سوال ببریم اما باید آن را نقض کنیم و از آن چیزهایی که جواب نگرفتیم. افراد حاضر در آن حوزه‌ها به‌مسئولیت‌های خود بازگردند و آنها را استمرار دهند.

این حرف درستی است و عاری از اشکال است.

❖ **آقای روحانی در صحبت‌های خود از تقویت روابط با دنیا سخن گفتند. اما رویکردهای بعد از جنگ بیشتر بر تقویت روابط منطقه‌ای استوار بوده است. فکر می‌کنید تقویت رابطه ایران با دنیا چگونه باید انجام شود؟**

من با ذکر مثال مسئله کریسور زنگرور را توضیح می‌دهم. الان می‌گویند زنگرور باعث می‌شود رابطه ما با دنیا قطع شود، در حالی که ما اصلاً به دنبال رابطه با دنیا نبودیم. دیپلمات‌های اینگونه نبودند و ما به این سمت رتقیم که به دنیا نشان دهیم تابع قوانین بین‌المللی و نظم جهانی هستیم. در عوض دائم گفته‌ایم که ما بر قدرت هستیم، اما در صورت باید به‌نظام جهانی بازگردیم و بر مدار پروتکل‌های بین‌المللی حرکت کنیم، مانمی‌توانیم همیشه بگوییم آنچه که ما می‌گوییم درست است و آنچه دنیا می‌گوید اشتباه است. این به‌نفع ما نیست و اتفاقاً تفاهم با دنیا زمینه‌را برای ترساندن دشمنان ما از جمله اسرائیل فراهم می‌کند.

❖ **البته ایشان هم زمانی بخشی از این جریان بودند و در ارتباط با دنیا نقش داشتند، آیا فکر می‌کنید خود آقای روحانی در دولت‌شان این رویکرد را داشتند؟**

این را باید از خودشان سوال کنید، البته که این ادعا را دارد که نقش داشته است اما از نظر من موفق نبوده است. ایشان ادعا می‌کند که تلاش خود را کرده اما به دلایلی محقق نشده است. دلایلی را از جمله تداوم اخلاقی که با همدیگر داشته‌اند عنوان می‌کنند و مجموعه‌های مختلف در کار همدیگر د خالت می‌کنند و این موازی کاری‌ها باعث شد تا برخی برنامه‌ها محقق نشود. این را می‌توان اینگونه توجیه کرد که در آن بازه زمان نبوده و حالا این زمان هست. در هر صورت باید دنبال این حرفی که زده‌اند را گرفت تا تحقق پیدا کند. هرکسی باید در جایگاه تخصصی خود قرار گیرد و ماموریتی که از سوی حاکمیت به او تحویل شده است را پی بگیرد.

❖ **چرا مطالبه‌گری نباید به این سمت برود که صداوسیما مردمی‌تر شود؟**

بله، باید مطالبه‌گری کنیم، باید کانال خصوصی بزینم که در انحصار حاکمیت نباشد تا گروه‌های دیگر نیز بتوانند فعالیت کنند. یک‌زمان آقای فردوسی‌پور یک فوتبال را به صورت خصوصی پخش می‌کنند و سه میلیون نفر در لایو او شرکت می‌کنند؛ این نشان می‌دهد که مردم تشنه شنیدن هستند. صداوسیما مرجعیت خبری خود را از



چهره‌ها



شروع‌کننده جنگ نیستیم اما پایان آن با ملت ایران است

محمدرضا عارف، معاون اول رئیس‌جمهوری در نشست سه‌ساعته هم‌اندیشی با رؤسای دانشگاه‌های منتخب کشور، با اشاره به شرایط توقف آتش و لزوم آمادگی لحظه‌ای در برابر دشمنان ادامه داد: «راهربدما بر این مناسست که مسائل را با مذاکره حل و فصل کنیم اما آیا طرف مقابل اعتقادی به مذاکره دارد؟ آزادی و حقوق بشر و تمدن غربی که به جهانیان دیکته می‌کنند بر این مناسست که هر چیزی که یک فرد به دیگران می‌گوید، دیگران باید گوش به فرمان باشند. راهبرد نظام جمهوری اسلامی ایران این است که شروع‌کننده جنگ نیستیم اما پایان آن با ملت ایران است،» معاون اول رئیس‌جمهور با بیان اینکه دانشگاه‌ها سهم بسزایی در تقویت انسجام اجتماعی دارند، خاطرنشان کرد: «راهبرد حمایت از پژوهش و کمک به دانشگاه که بر روی فناوری‌های جدید کار می‌کنند از برنامه‌های مهم دولت است که باید با برنامه‌ریزی بلندمدت در ۳ سال آینده به جایگاه اول در منطقه برسیم. باید جلسات دولت و دانشگاه‌ها به صورت مرتب برگزار شود تا دانشگاهیان در مسائل دولت و اداره کشور ورود کنند.»



حمایت نهضت آزادی از بیانیه جبهه اصلاحات

در جلسه این هفته دفتر سیاسی نهضت آزادی، به تبادل نظر پیرامون بیانیه اخیر جبهه اصلاحات ایران و راهکارهای مطرح‌و حه آن پرداخته شد. بیانیه جبهه اصلاحات خواسته بود با ایجاد تغییرات راهبردی نظیر اعلام آشتی ملی با استفاده از فرصت طلایی موجود برای تغییر و بازگشت به مردم، انجام مذاکره جامع و مستقیم با آمریکا برای خروج از بحران و پذیرش نظارت آژانس انرژی اتمی در قبال رفع کامل تحریم‌ها استفاده کند. دفتر سیاسی ابراز امیدواری کرد با توجه به احتمال شروع مجدد حمله اسرائیل و بحران‌های ناشی از کمبود زیرساخت‌ها، نظام عقب و شدت بحران را دریافته و هر چه سریع‌تر در صدد اصلاح امور برآید



چالش برای دولت و آسیب به منافع ملی

رضا سپهوند، نماینده مردم خرم‌آباد و چگنی در گفت‌وگو با ایرنا گفت: «برخی‌ها که علاقه‌مند بودند این دولت ادامه‌دهنده راه دولت سیزدهم باشد چالش‌های زیادی را ایجاد کردند برای مثال در زمان استیضاح آقای همتی وزیر پیشین اقتصاد چاره‌فتری کردند یا در موضوع حجاب و عفاف چگونه عمل کردند و تلاش کردند که فشارهای زیادی به دولت بیاورند، ما امروز هم می‌بینیم که این افراد به هر دری می‌زنند که برای رئیس‌جمهور و دولت مشکل ایجاد کنند و با طرح موضوعاتی همچون عدم کفایت سیاسی رئیس‌جمهور به بهانه‌های مختلف در حال ایجاد چالش در مسیر فعالیت دولت بر خاسته از رای مردم بوده و مانع از تحقق شعار وفاق ملی هستند. این گروه‌ها همان افرادی هستند که انتظار داشتند فرد دیگری در انتخابات پیروز شود و چون بعد از دولت قبلی موقعیت خود را از دست داده بودند، از هم‌اکنون برای به دست‌گیری دولت پازدهم تلاش می‌کنند و برنامه‌های مثبت آقای پزشکیان و دولت چهاردهم برای اداره کشور و حل مشکلات و بحران‌ها را وارونه جلوه می‌دهند.»